

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ
KURUMU**

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

*Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütülen düzenlilik denetimi sonucu
hazırlanmıőtır.*

İÇERİK

TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU GENEL BÜTÇE 2012 YILI DENETİM RAPORU	(1-6)
---	-------

TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU DÖNER SERMAYE BÜTÇESİ 2012 YILI DENETİM RAPORU.....	(7 - 16)
--	----------

T.C.SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ
KURUMU**

GENEL BÜTÇE

2012 YILI DENETİM RAPORU

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütülen düzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıőtır.

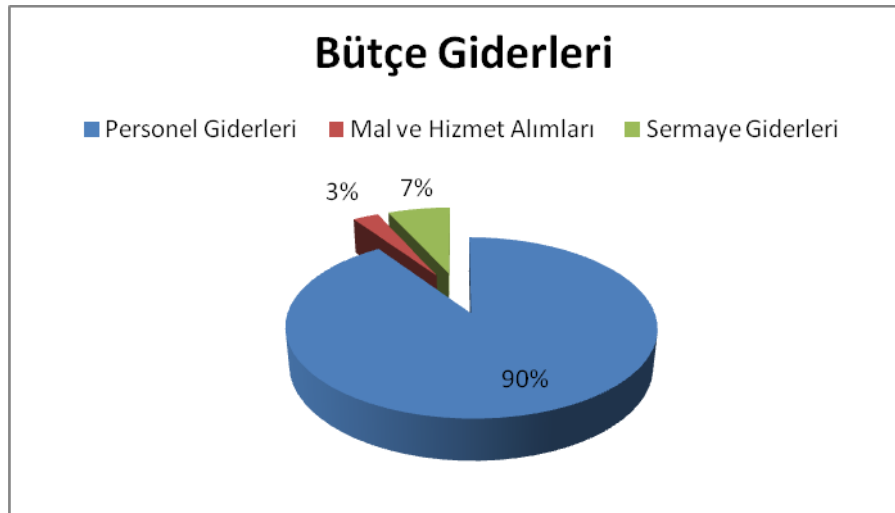
İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU HAKKINDA BİLGİ	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	2
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	4
DENETİM GÖRÜŞÜ	6

TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU HAKKINDA BİLGİ

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu, 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur. Kamu tüzel kişiliğini haiz Kurum, bağlı hastaneleri, ağız ve diş sağlığı merkezlerini ve benzeri sağlık kuruluşlarını kurmak ve işletmek, sağlık ve destek hizmetlerini yürütmek, gerektiğinde bunları birleştirmek, ayırmak, nakletmek veya kapatmakla görevlidir.

Merkez ve taşra teşkilatı şeklinde örgütlenen Kurum, Merkezi Yönetim Bütçesi içerisinde iş ve işlemlerini yürütmektedir. Kurumun muhasebe işlemleri Maliye Bakanlığı saymanlıkları tarafından yürütülmekte olup, elde ettiği gelirler tek hazine sistemi gereğince Maliye Bakanlığı hesaplarına intikal etmektedir. Kurumun 2012 yılı Bütçesine göre bütçe harcamaları 4.385.517.000,00 TL olması öngörülmüştür. Mali tablo olmamakla birlikte, Say2000i sisteminden saymanlıklara göre alınan yevmiye kayıtlarından 830 Bütçe Giderleri Hesabının Borç kalanı toplamının 5.188.624.386,35 TL, 800 Bütçe Gelirleri Hesabının Alacak kalanı tutarı ise 467.222.660,55 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bütçe Giderleri tutarının 4.696.764.003,76 TL'lik kısmı Personel Giderlerini oluşturmakta, 143.990.479,60 TL ise mal ve hizmet alımları giderlerini oluşturmaktadır. Genel harcama kalemlerinin giderlere göre dağılımı aşağıdaki grafikte görülmektedir.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun 8 inci maddesine dayanarak hazırlanan “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay’a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda sayılanlar Kurumdan 2012 yılı hesap dönemi için istenmiştir. Ancak muhasebe iş ve işlemlerinin Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmesi nedeniyle Kurum bu tablo ve belgeleri Kamu İdaresi bazında temin edememektedir. Bu nedenle denetim esnasında bu mali tablo ve belgeler incelenememiş ve denetim konusu olmamıştır.

Kurumdan 2012 yılı hesap dönemine ilişkin olarak istenen mali tablo ve belgeler aşağıdaki gibidir:

- a) Birleştirilmiş veriler defteri
- b) Geçici ve kesin mizan
- c) Bilanço
- ç) Belgeler;
 - 1) Kasa sayım tutanağı,
 - 2) Banka mevcudu tespit tutanağı,
 - 3) Alınan çekler sayım tutanağı,
 - 4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
 - 5) Teminat mektupları sayım tutanağı,
 - 6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
 - 7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- d) Bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;
 - 1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
 - 2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, yürütülen denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Kanun, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmektedir.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen

denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Ancak bu hususlarla ilgili 2012 yılı denetimine ilişkin olarak denetimi yürütmek ve denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli olan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’a göre hesap dönemi sonunda Sayıştay’a verilecek defter, tablo ve belgeler ile denetim için gerekli kanıtlayıcı belge ve bilgiler kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamamıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Denetim; Kurum, merkez ve taşrada örgütlenmesi ve bir kamu idaresi iş ve işlemlerini yürütebilmesi için yasal olarak verilen bir yıllık geçiş süresini kullanmakta olduğundan, Say2000i sistemi üzerinden Destek Grubu-2 personeli tarafından elektronik ortamda elde edilen ve kesinleşmemiş olan yevmiye defteri kayıtları üzerinden yürütülmüş ve aşağıda belirtilen bulgular elde edilmiştir.

1. 5018 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde, Muhasebe sisteminin; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulup yürütülmesi ve kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulması öngörülmüştür. Anılan Kanunun 61 inci maddesinde de Genel Bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinin Maliye Bakanlığınca

yürütüleceği ve gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine vereceği, hüküm altına alınmıştır.

Kurumsal bazda düzenlenecek temel mali tablolar olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu öncelikle kamu idaresi yöneticilerini bilgilendirecektir. Ayrıca bu tablolar denetime sunulacak ve kamuoyuna açıklanacaktır.

Kanunda öngörülen amaç böyle iken, görüş vermemize esas temel mali tabloları üretecek olan Maliye Bakanlığınca kurulan muhasebe sistemi (Say2000İ), genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için kurumsal bazda Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunu doğru bir şekilde üretmemektedir. Maliye Bakanlığı Sayıştay denetimine esas olacak tüm mali tabloların oluşturulabilmesine imkan verecek yevmiye kayıtlarının, kurumsal bazda, 2013 yılı itibariyle kaydedilmesine başlanacağını beyan etmiştir.

Bu konu genel bütçe kapsamındaki tüm kamu idarelerini ilgilendirmesi nedeniyle daha ayrıntılı olarak Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda açıklanmıştır.

2. Kurumun, personel maaş işlemlerini yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yapması gerekmektedir. Ancak yapılan denetimlerde Kurumun bu işlemleri yerine getirmesi sırasında bazı hatalı işlemler yaptığı görülmüştür.

2.1. Kurum tarafından 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na aykırı olarak Baştabip, Başasistan, Uzman Tabip, Uzman Tab. Uz. Tuz. Göre, Tabip, Asistan, Diş Tabibi, Sağlık İşleri Müdürü, Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmenliği, Sağlık Memurluğu, Sağlık Teknikeri, Sağlık Teknisyeni, Teknisyen, Laborant, Mühendis, Ebe ve Hemşire kadrosunda bulunan personele makam tazminatı ödemesi yapıldığı görülmüştür.

2.2. Kurum tarafından 657 sayılı Kanuna aykırı olarak yardımcı hizmetler sınıfı personeline ek gösterge ödenmesi yapıldığı görülmüştür.

2.3. Kurum tarafından 657 sayılı Kanuna aykırı olarak Sağlık Hizmetleri Personeline ek gösterge ödemesi yapıldığı görülmüştür.

2.4. Kurum tarafından 657 sayılı Kanuna aykırı olarak hastane müdür yardımcısı, sağlık memuru, hemşire, tekniker ve veri hazırlama ve kontrol işletmenliği kadrosunda bulunan personele ikinci görev aylığı ödemesi yapıldığı görülmüştür.

2.5. Kurum tarafından 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Hakkında Kanuna aykırı olarak Kurum kadrosunda istihdam olunan personele tayin bedeli ödemesi yapıldığı görülmüştür.

2.6. Kurum tarafından kurumun kadrosuna atanan üniversite personeline 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda düzenlenen üniversite ödeneğinin ödendiği görülmüştür.

2.7. Kurum tarafından kurumun kadrosuna atanan üniversite personeline 2914 sayılı Kanunda düzenlenen geliştirme ödeneğinin ödendiği görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali rapor ve tablolar ile bilgi ve belgeler kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2012 Yılı Genel Bütçesine ilişkin mali rapor ve tabloları hakkında görüş bildirilememektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ
KURUMU**

DÖNER SERMAYE BÜTÇESİ

2012 YILI DENETİM RAPORU

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütülen düzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıőtır.

İÇİNDEKİLER

KURUMA BAĞLI DÖNER SERMAYE İŞLETMELERİ HAKKINDA BİLGİ	7
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	10
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	11
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	11
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	11
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	13
DENETİM GÖRÜŞÜ.....	14
VURGULANACAK HUSUSLAR	14

KURUMA BAĞLI DÖNER SERMAYE İŞLETMELERİ HAKKINDA BİLGİ

Kuruma bağlı sağlık tesislerinde faaliyet gösteren döner sermayeli işletmeler, sağlık hizmetlerinin üretim ve satışını gerçekleştirmek, elde ettikleri gelirler ile giderlerini karşılamak üzere, 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun kapsamında kurulur ve faaliyette bulunurlar.

2012 yılı sonu itibariyle Kuruma bağlı döner sermayeli işletme sayısı 983 adettir. Bu işletmelerin muhasebe iş ve işlemleri Kurum yönetiminde olan Tek Düzen Muhasebe Sistemi adı verilen yazılım üzerinde Maliye Bakanlığına bağlı 196 saymanlık müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

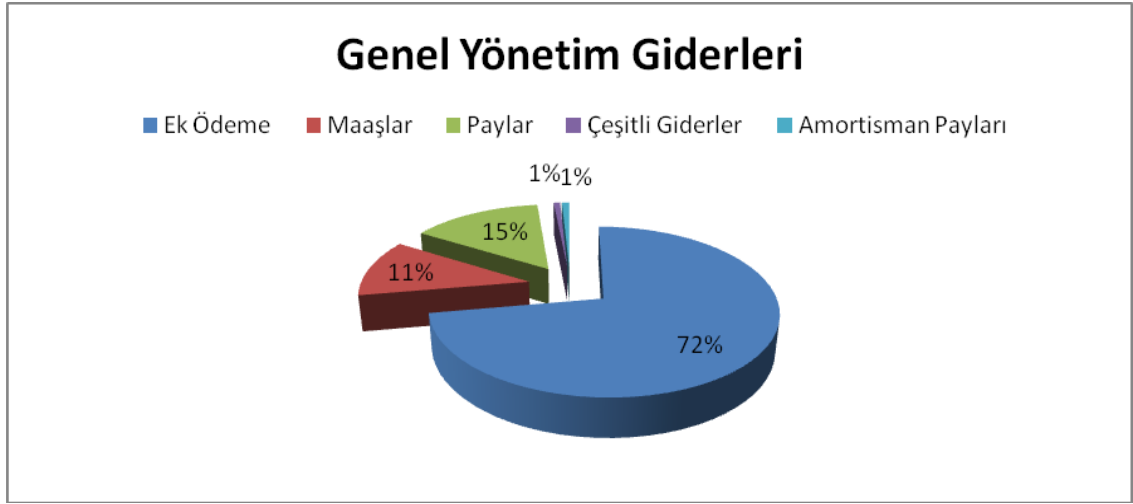
Döner sermayeli işletmelerin mali sistem içindeki yeri açık bir biçimde tanımlanmamıştır. Döner sermayeli işletmelerin mevcut hukuki yapısı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirlenen temel ilkeler ve bütçe esasları ile uyumlu değildir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından verilen bütçe yetkisi ve raporlanan bütçe uygulama sonuçları Kurum gelir ve giderlerinin bir kısmını göstermektedir. Kalan gelir ve giderler ise döner sermaye kaynaklarından karşılanmakta olup Meclis bilgisi ve kabulü dışında gerçekleşmektedir.

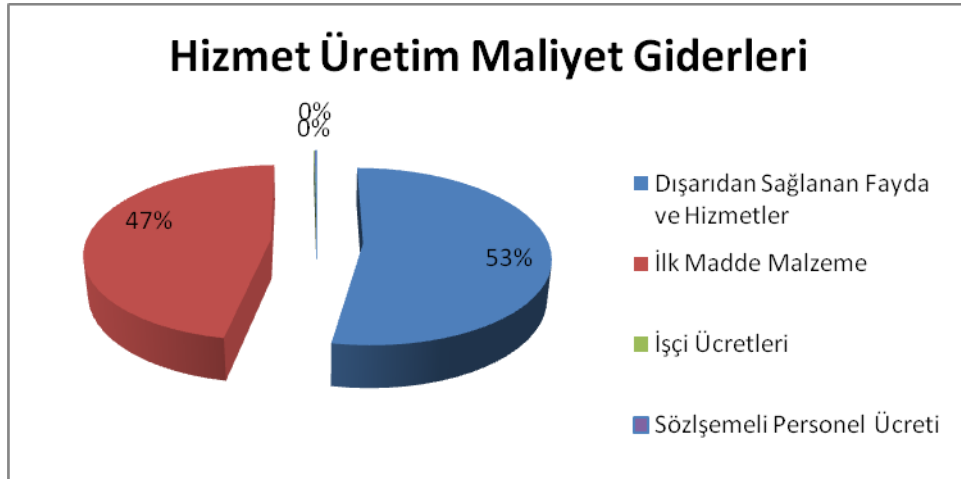
Döner sermayeli işletmelerden her biri ayrı bütçe hazırlamakta ve uygulamaktadır. Merkez döner sermaye işletmesinin bütçesi ve sermayesi bulunmamaktadır. Muhasebe işlemleri ise Maliye Bakanlığı Saymanlıkları tarafından birkaç işletmenin bir saymanlıkta toplanması suretiyle tutulduğundan mali tabloların kamu idaresi (işletme) bazında temin edilmesi, ancak belirli bir işlemten sonra eksik ve hatalı da olsa mümkün olmaktadır.

Kurum tarafından verilen Yevmiye Defteri kayıtları ile diğer tablo ve defterlerden elde edilen mali bilgilere ulaşılabilmektedir. Buna göre; tüm giderler toplamı 17.907.045.781,31 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir. Giderlerin 9.132.478.443,74 TL kısmı Hizmet Üretim Maliyeti Giderleri, 8.191.920.712,25 TL kısmı Genel Yönetim Giderlerini oluşturmaktadır. Genel Yönetim Giderlerinin 6.731.017.500,40 TL (5.809.546.231,95 TL Ek Ödeme + 921.471.268,45 TL Maaşlar) kısmı Personel Giderleri,

1.178.915.511,18 TL ise Paylardan (Hazine, Merkez, SHÇEK) oluşmaktadır. Genel yönetim giderlerinin grafikte gösterimi şu şekildedir:

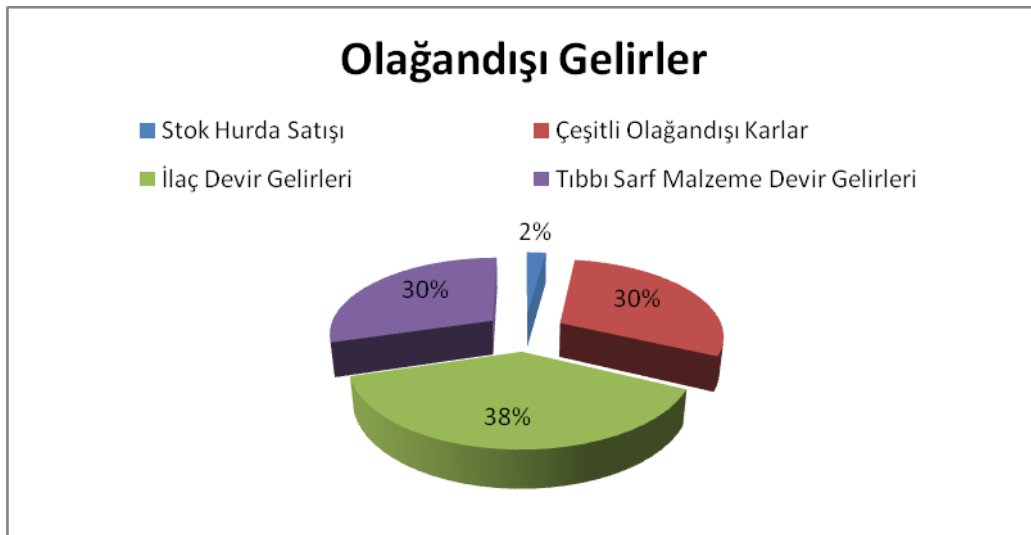
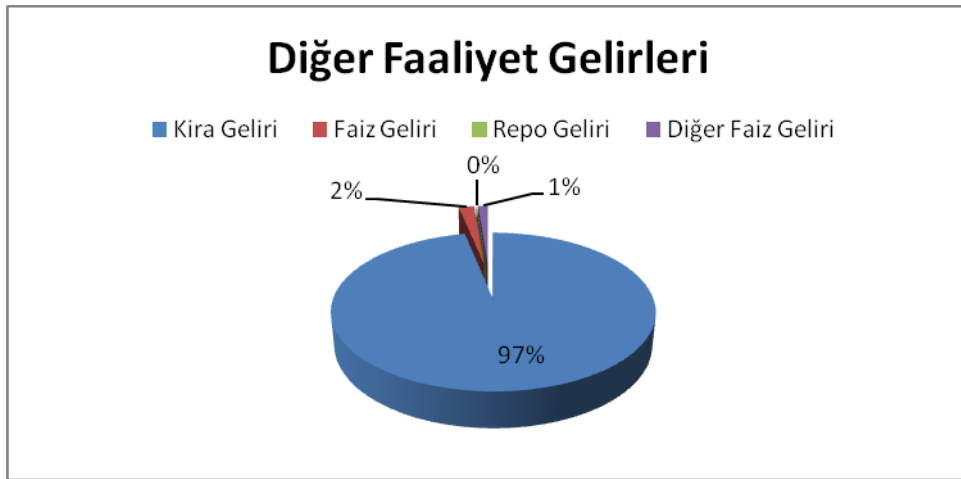
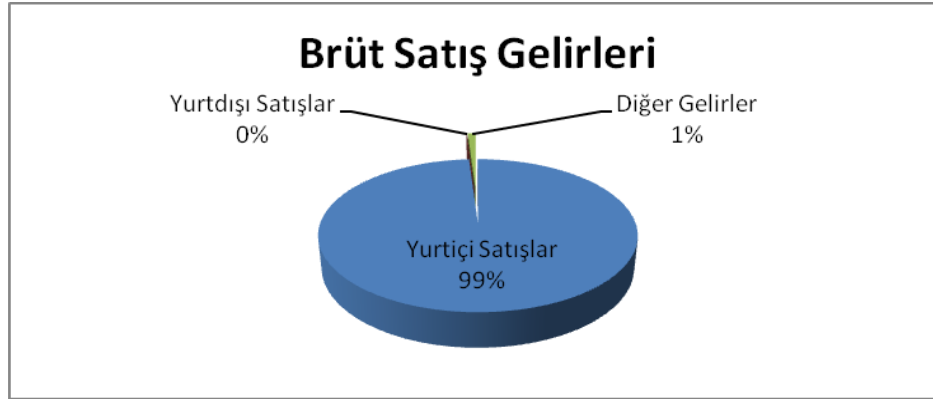

Hizmet Üretim Maliyeti Giderlerinin, 4.461.754.693,30 TL kısmı Laboratuvar Hizmet Alımı, Yemek Hizmeti Alımı, Tıbbi Atık Hizmet Alımı, Görüntüleme Hizmet Alımı gibi giderlerin oluşturduğu Dışarıdan Sağlanan Hizmet ve Fayda Giderleri, 3.950.188.293,81 TL kısmı medikal malzemeler, kırtasiye malzemeleri, Laboratuvar malzemeleri gibi malzemelere ilişkin giderleri ihtiva eden İlk Madde ve Malzeme Giderleri, 150.209.748,53 TL kısmını ise Diğer Çeşitli Giderler oluşturmaktadır. Hizmet üretim maliyeti giderlerinin dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

18.079.287.709,59 TL olan toplam brüt gelirlerin, 17.682.713.127,59 TL'si Satış Gelirleri, 88.754.473,67 TL'si Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelirler ve Karlar,

307.820.108,33 TL'si Olağan Dışı Gelir ve Karlar oluşturmaktadır. Brüt gelirlerin dağılımı aşağıdaki grafiklerde gösterilmektedir:

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanarak hazırlanan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar' ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemine ilişkin olarak Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler aşağıda gösterilmiştir:

Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler:

a) Birleştirilmiş veriler defteri.

b) Geçici ve kesin mizan.

c) Bilanço.

ç) Belgeler;

1) Kasa sayım tutanağı,

2) Banka mevcudu tespit tutanağı,

3) Alınan çekler sayım tutanağı,

4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

5) Teminat mektupları sayım tutanağı,

6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,

7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;

1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Söz konusu defter, mali tablo, belge ve bilgilerin üst yönetici veya yetkilendirdiği harcama yetkilileri veya muhasebe yetkililerince, Usul ve Esaslar ekinde idareler itibariyle belirlenmiş formatta ve elektronik ortamda Başkanlığa gönderilmiş bulunmaktadır.

Ancak Sayıştay'a teslim edilmesi gereken defter, tablo ve belgeler denetim çalışmalarının sonlandırıldığı gün olan 15.03.2013 tarihi itibarıyla teslim edildiğinden, dönem başında ve denetim süreci içerisinde herhangi bir bilgi ve belge alınamadığından bu defter ve tablolar hakkında bir görüş oluşturulamayacaktır. Yine de, yukarıda belirtilen defter, belge ve tablolar Kurum tarafından tarafımıza teslim edilmiş olup, bu tabloların muhasebe ilkeleri ve kuralları çerçevesinde kayıtların bir biriyle olan bağlantılar kontrol edilerek, burada yer alan değerlerin doğruluğu konusunda çalışmalar yürütülmüştür.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kanun, 6085 sayılı Kanun, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmektedir.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanarak hazırlanan 'Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'a göre hesap dönemi sonunda Sayıştay'a verilecek defter, tablo ve belgeler ile denetim için gerekli kanıtlayıcı belge ve bilgiler kamu idaresi yönetimi tarafından denetim sürecinin sonuna kadar sağlanamamış, ancak sağlanan defter, tablo ve belgeler maddi hatalar çerçevesinde dikkate alınmıştır.

663 sayılı KHK ile 02.11.2011 tarihinde kurulan Kurumun, merkez ve taşra teşkilatının kuruluşunu tamamlaması için yasal olarak bir yıllık bir geçiş süreci bulunmaktaydı. 19.03.2012 tarihi itibarıyla merkez teşkilatı kurulmuş, bütçesi Sağlık Bakanlığı bütçesinden ayrılarak oluşturulmuş, ancak merkezin gerçek işlevlerini yerine getirmesi çalışmaları Ekim 2012 ayına kadar sürmüştür. Bu arada taşra birimlerini oluşturma çalışmaları da başlamış, yasal olarak son tarih olan 02.11.2012 tarihine kadar oluşturulması hedeflenmiş ve bu tarihte tamamlanmıştır. Sorumlulukların belirlenmesinde yaşanan sıkıntılar, geçiş sürecinde devamlı olarak yapılanma çalışmalarının sürdürülmesi ve birden fazla sağlık tesisinin bir saymanlık tarafından muhasebe işlemlerinin yürütülmesi nedeniyle bir bütünlük içerisinde kamu idaresi hesabının oluşturulamaması karşısında, 2012 yılı denetimi, Kurumun taşradaki son noktası olan ve döner sermaye işletmeleri olarak faaliyet

gösteren sağlık tesislerinde merkezde yapılan risk çalışmaları çerçevesinde belirlenen bazı konuların sağlık tesislerindeki görünümünün tespit edilmesine yönelik olarak yürütülmüştür.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Denetim; yapılan risk çalışmaları çerçevesinde belirlenen konuların sağlık tesislerindeki görünümünün tespit edilmesine ve Kurum tarafından verilen defter, tablo ve belgelerde yer alan değerlerin sadece doğrulanmasına yönelik olarak Kurumun faaliyet alanları, iş ve işlemleri dikkate alınarak gerçekleştirilmiş ve aşağıda belirtilen bulgulara ulaşılmıştır.

Denetim sonucu tespit edilen ve mali rapor ve tabloları etkileyen bulgular aşağıda belirtilmiştir:

1. Kurum mali tablolarının kurumun tüm faaliyetlerini kapsamı ve burada yer alan bilgilerin doğru, zamanlı ve tam olması gerekmektedir. Kurumun bünyesinde faaliyet gösteren 983 adet döner sermaye işletmelerinin konsolide edilmiş mali tabloları olan Kesin Mizan, Bilanço, Gelir Tablosu ve Yevmiye Defteri kayıtları ile diğer belge ve tutanakların birlikte incelenmesinde; mali tabloların tam ve doğru olmadığı, mali tabloların birbirini doğrulamadığı, hesap kayıtlarının gerçeği yansıtmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

2. Kuruma Bağlı Döner Sermaye İşletmeleri 2012 Mali Yılı denetimi kapsamında Tek Düzen Muhasebe Sisteminde (TDMS) yer alan mali bilgi ve tabloların incelenmesinde; Hastanelerin faturalandırma birimlerinden alınan ek ödemeye esas gelir icmalleri ile TDMS’de yer alan Ek Ödemeye Esas Gelirler bölümünün birbiriyle örtüşmediği; Döner Sermaye dağıtımında esas alınan kurumsal performans katsayısının her ay farklı şekilde hesaplanarak uygulandığı; Finansal değerlendirme katsayısının hatalı uygulandığı; TDMS’de kiralama gelirlerinin hatalı olarak emanet hesaplarında muhasebeleştirildiği; TDMS’de “Diğer Alacaklar” olarak muhasebeleştirilen tutarların takip ve tahsilatının yapılmadığı; Ağız ve Diş Sağlığı Merkezlerinde çalışan personelden yemek kesintisi yapılmadığı; görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

3. Sağlık turizmi gelirlerinin incelenmesinde; sağlık turizmi ve turistin sağlığı hizmeti kapsamında tahakkuk ettirilen 2.371.058,46 TL gelirin 1.448.992,31 TL'sinin tahsil edildiği ancak 922.066,15 TL'sinin ise tahsil edilmediği, Kimi hastanelerde sağlık turizmi ve turistin sağlığı hizmeti kapsamında hastane bilgi yönetim sisteminden alınan tahakkuk ve tahsilâta ilişkin tutarlar ile TDMS'den alınan tutarların uyuşmadığı; döner sermaye işletmeleri tarafından sağlık turizmi ve turistin sağlığı hizmeti kapsamında elde edilen gelirlerin Sağlık Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın 20.10.2011 tarihli "Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Yapılacak Muhasebe Kayıtları" düzenlemesine aykırı muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Denetim görüşü oluşturabilmek için Kurumca verilen tablolarda etkin belirsizlik olması nedeniyle Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2012 Yılı Döner Sermaye İşletmesinin mali rapor ve tabloları hakkında görüş bildirilememektedir.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Kuruma bağlı Döner Sermaye İşletmeleri hakkındaki denetim görüşümüzü etkilememekle birlikte aşağıdaki hususların Türkiye Büyük Millet Meclisinin dikkatine sunulması gerekli görülmüştür.

1. Kuruma bağlı sağlık tesislerinin; promosyon ihalelerine ilişkin bankalarla imzalayacakları sözleşmelerde ücretsiz izinli, geçici görevli ve sonradan gelen personelin mağduriyetini önlemek amacıyla yasal boşluğun da etkisiyle doğru ve gerekli önlemlerin alınmadığı ve personel tarafından dava açılması sonucu, bütçede ödeneği olmadığı halde, promosyon ödemesinin bütçeden yapıldığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

2. Kuruma bağlı sağlık tesislerinin Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği ve Mali Mevzuat Hükümlerine aykırı olarak; bankalarda mevduat bulundurmak karşılığında faiz almak suretiyle bütçe geliri elde etmek yerine faizi düşük almak ya da hiç almamakla beraber faiz haricinde menfaat temin etmek suretiyle bütçe dışı bir takım kaynaklar kullanma yolunu tercih ettiği müşahade edilmiştir. Bütçe dışı kaynak kullanma ile; harcamaya ilişkin kontrol sürecinin ortadan kaldırıldığı; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuatın uygulanmadığı; Banka ile yapılan protokole ayrıntılı hükümler yazılmaması sonucunda sağlık tesislerinin asimetrik bilgi sahibi olmalarının söz konusu olduğu; Taşıt Kanuna aykırı araç kiralanması olduğu; banka kaynaklarından temsil-ağırlama niteliğinde harcama yapıldığı; Taşra Teşkilatının protokole dahil edilmemesinin taşra birimlerine ek maliyetler getirdiği; Banka kaynakları ile normalde bütçeden ödenmesi mümkün olmayan para cezalarının ödendiği; Banka kaynakları ile yapılan alımlarda faturaların içeriğinin açık olmadığı; Banka kanalıyla hastane hizmetleri ile ilgisi olmayan harcama yapıldığı; görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

3. Kuruma bağlı sağlık tesislerindeki ticari alanlara ilişkin ihale işlemlerinin mevzuata uygun şekilde yürütülmediği, kira bedelleri ile elektrik, su ve ısınma giderlerine katılım paylarının tam ve zamanında tahsil edilmediği ve doğru muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

4. Kuruma bağlı sağlık tesislerindeki ilaç ve tıbbi malzemeler ile diğer stok işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliğine uygun olarak yürütülmemesi nedeniyle fiili stok durumunun Hastane Bilgi Yönetim Sistemi, Malzeme Kaynakları Yönetim Sistemi ve Tek Düzen Muhasebe Sistemi kayıtları ile uyumlu olmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

5. Kuruma bağlı hastanelerde çalışan personele döner sermaye gelirlerinden dağıtılan ek ödemelerin hesaplanmasında; kullanılan “Finansal Değerlendirme Katsayısı (FDK)”nın TDMS “A2-Kurumun Aylık Ek Ödeme Raporu” kısmında yer alan “FDK Puanı” bölümünün birbiri ile örtüşmediği, “FDK”nın hiç dikkate alınmadığı ve yapılması gereken

yasal kesintilerin (Hazine payı, Bakanlık merkez payı ve Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu payı) yanlış uygulandığı, personele yapılan ek ödemelerle ilgili olarak bazı sağlık tesislerinde yasal mevzuatın izin verdiği en üst sınırın üstünde, genelge hükümlerinin mevzuata aykırı şekilde uygulanması nedeniyle ödeme yapıldığı, görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

6. Sağlık tesisi faturalarının incelenmesinde; serbest kodsuz malzemeler için tamamen beyan esaslı geçerli olduğu ve hiçbir kontrol yapılmadığı için, bazı sağlık tesisleri tarafından Medikal Ulak'a (MEDULA) girişi yapılan malzemelerin alış fiyatları ve fatura edilmesi gereken tutarlar ile faturalandırdıkları tutarlar arasında önemli farklar olduğu ve sağlık tesisleri tarafından üretilen fatura tutarlarının Sağlık Uygulama Tebliği hükümlerine aykırı olarak fazla gösterildiği görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

7. Kuruma bağlı döner sermaye işletmelerinin 2012 Mali Yılı denetimi kapsamında farklı illerdeki hastanelerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinin incelenmesinde; ihale dokümanında öngörülen sürede işçi ücretlerinin ödenmemesine karşın ilgili şartname ve sözleşmede hüküm altına alınan gecikme cezalarının tahakkuk ettirilmediği; personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinde kontrol teşkilatlarının kurulmadığı, ihale dokümanında ödenmesi öngörülen yemek, yol v.b nitelikteki ödemelerin hiç ödenmediği veya eksik ödendiği ve yaklaşık maliyetin hatalı hesaplandığı; 4734 sayılı Kanunun 3 (e) maddesi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı üretim yapan okullar ve Merkez Döner Sermaye İşletmelerinden televizyon, bilgisayar, yazıcı, Dvd Player gibi malzemelerin Kamu İhale Kanunun temel ilkelerine aykırı olarak alındığı; 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu gereğince sözleşmenin feshedildiği durumlarda teminatın güncellenmeden gelir kaydedildiği; ihale dokümanını oluşturan belgeler arasında çelişkiler bulunduğu; görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

